
Úkol 6: Politické procesy v 50. letech 20. století

(Roman Anýž, Základní škola Chrudim Dr. J. Malíka)

Instrukce pro žáky

- 6.1 Soudní líčení s „dr. Miladou Horákovou & spol.“ nebylo spravedlivým soudním procesem, protože...**
- A. Do soudní síně byla pozvána veřejnost.
 - B. O něm média informovala manipulativně – propagandisticky.
 - C. Obžalovaní byli nevinní.
 - D. Probíhalo podle předem připraveného plánu – scénáře.
- 6.2 Cílem KSČ v procesu s „dr. Miladou Horákovou & spol.“ bylo vzbudit u československé veřejnosti představu skutečného nebezpečí hrozícího ze strany bývalých demokratických politiků „pracujícímu lidu“, proto...**
- A. Byly např. v rozhlase vysílány upravené – sestříhané verze výpovědí obžalovaných.
 - B. Byla veřejnost vyzvána, aby sepsala a k soudu zaslala rezoluce odsuzující obžalované.
 - C. Byly v tomto případě vyneseny tak vysoké tresty.
 - D. Byla do soudní síně pozvána veřejnost.
- 6.3 Během procesu s „dr. Miladou Horákovou & spol.“ byly ke státnímu soudu doručovány tisíce rezolucí „pracujícího lidu“ odsuzující obviněné a žádající pro ně vysoké tresty. Tyto rezoluce jsou mimo jiné důkazem toho, že...**
- A. Většina československých občanů s procesem dobrovolně souhlasila.
 - B. KSČ usilovala o to, aby byl o procesu každý „informován“ a „vtažen do jeho příběhu“.
 - C. „Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice“ byl nespravedlivý.
 - D. KSČ si nebyla jistá tím, zda může obviněným „rozdat“ vysoké tresty.

EVALUACE A HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Komentář***Komentář autora***

Úlohy 6.1 – 6.3 jsou pokusy o multiple choice úlohy s nestejnou váhou správných možností. Všechny byly zařazeny na konci týdenní práce na téma politické procesy v ČSR 50. let dvacátého století (3 vyučovací hodiny). Žáci předem věděli, že správných odpovědí může být v nabídce více. Jejich úkolem bylo zvolit tu (a právě tu jedinou) možnost, kterou oni osobně, na základě studia pokládali za nejsprávnější/nejpřesnější/nejlépe zachycující podstatu věci. Dříve než jsem přistoupil k bodování, vytvořil jsem si přehled četnosti odpovědí (kolik žáků odpovědělo A, resp. B, C, D...), abych zjistil, zda nedošlo k zásadnímu nepochopení mezi mnou a žáky během lekcí. Pokud bych takovou skutečnost zjistil, musel bych zvážit zařazení této konkrétní úlohy do celkového bodování písemné zkoušky, resp. upravit váhu správných možností.

Úloha 3.1 cílí na porozumění pojmu vykonstruovaný (proces). Zvolení nejsprávnější možnosti (D) vyžaduje porozumění právě tomuto pojmu, také však porozumění základním právním principům soudního líčení (je důležité, aby k takovému porozumění dostali žáci v lekci příležitost). U ostatních možností (A, B, C) je možno diskutovat, do jaké míry tyto skutečnosti narušují, resp. v dobovém kontextu narušovaly spravedlivost soudního líčení.

Žáci také vědí, že svoji volbu mohou doplnit krátkým vysvětlením, pokud cítí potřebu. S pomocí těchto komentářů jsem někdy schopen a ochoten přidělit body i tehdy, když bych to pouze na základě označené možnosti neudělal.

U úloh 6.2 a 6.3 je princip shodný s 6.1.

Komentář didaktika

Tento set úloh opět dokumentuje mimořádný význam zadání, instrukce pro žáky. V zadání by měla být jasná instrukce, že nehledají pouze historicky korektní informaci. Testový soubor je ještě více než v předchozích případech závislý na konkrétním výukovém procesu. Evaluaci nelze vnímat odtrženě od vlastního edukačního procesu, ale jen jako jeho součást. Prefabrikované testové otázky, které využívají centrální instituce (u nás např. CERMAT) tuto přímou souvislost nerespektují. Tento typ otázek je jen obtížně bez úprav využitelný v praxi jiných učitelů, nelze ho jen tak vzít a bez předchozí výuky použít (jako je to možné např. u úkolu 2). Konkrétní zadání úkolu vychází zřejmě z konceptu Petera Seixase, který definuje jako žádoucí výstup v oblasti porozumění příčin historických schopností žáků analyzovat různé příčiny historických událostí a třídit je podle důležitosti.

Tipy a doporučení: Navrhoval bych úvodní instrukci rozšířit tak, aby bylo naprosto jasné, co se chystáme testovat.